GONET
THEOL
2
BX1750
G58
1772
V.2
c.1

1080044902

6#46#91

231
G.

Núm. Clas.
Núm. Autor
Núm. Adq. 48187
Procedencia 6
Precio
Fecha 1- SET. 1980
Clasifi
Catalo. 6

CLYPEUS THEOLOGIÆ THOMISTICÆ,

AUCTORE REV. PATRE

JOANNE BAPTISTA GONET
BRITERRENSI, ORDINIS FF. PRÆDICATORUM,
Provinciæ Toloſanæ, STRICTIORIS OBSERVANTIÆ, in Academia Burdigalenſi Anteceſſore.

TOMUS SECUNDUS,

CONTINENS TRACTATUS

DE PRÆDESTINATIONE, DE TRINITATE, DE ANGELIS, ET DE HOMINE.

EDITIO AD EXEMPLAR

AB AUCTORE RECOGNITUM, EXCUSA

variis Tractatibus aucta, novo etiam ordine, ac plurimis Sanctorum Patrum Sententiis illuſtrata, ceteriſque emendatior.

37770

VENETIIS,
EX TYPOGRAPHIA BALLEONIANA.
MDCCLXXII.

SUPERIORUM PERMISSU.

48187

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
"ALFONSO REYES"

BX1750
G58
1772
V.2

BMU Raúl Rangel Frías
UANL
FONDO
A.B. PUBLICA DEL ESTADO

INDEX TITULORUM TOMI SECUNDI.

TRACTATUS V.

De prædeſtinatione, & Reprobatione. *pag.* 1

DISPUTATIO I.

De exiſtentia prædeſtinationis. 2

Art. I. *AN homines prædeſtinentur a Deo?* ibid.
§. I. *Exiſtentia & convenientia prædeſtinationis breviter ſuadetur.* ibid.
§. II. *Solvitur tritum & commune argumentum quod contra prædeſtinationem fieri ſolet.* 3
§. III. *Statuitur prædeſtinationem eſſe neceſſariam ad ſalutem.* ibid.
§. IV. *Solvuntur objectiones.* 4
Art. II. *Quos actus intellectus & voluntatis exigat prædeſtinatio uſque ad ſui executionem?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis difficultas reſolvitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur argumenta in contrarium.* 5
Art. III. *An, & in quo actu intellectus, eſſentia prædeſtinationis conſiſtat?* 6
§. I. *Reſolvitur prima difficultas, & prædeſtinationem in actu intellectus, non autem voluntatis, formaliter conſiſtere demonſtratur.* ibid.
§. II. *Alia difficultas expeditur.* 7
§. III. *Solvuntur objectiones.* ibid.
§. IV. *An prædeſtinatio ſit pars ſubjectiva vel objectiva divinæ providentiæ?* 8
§. I. *Referuntur ſententiæ; & vera eligitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. V. *Corollaria notatu digna.* 10

DISPUTATIO II.

De Cauſſis prædeſtinationis. 11

Art. I. *AN electio efficax prædeſtinatorum ad gloriam ſit pure gratuita, & merita præviſa antecedat, vel ſupponat?* ibid.
§. I. *Præmittuntur quæ apud omnes ſunt certa & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Electio gratuita prædeſtinatorum ad gloriam, auctoritate Scripturæ ſacræ firmatur.* 12
§. III. *Aliud celebre Apoſtoli teſtimonium expenditur.* ibid.
§. IV. *Præcluditur aditus evaſionibus Adverſariorum.* ibid.
§. V. *Mens Auguſtini aperitur.* 13
§. VI. *Quid de D. Thoma?* 14
§. VII. *Ratio fundamentalis noſtræ concluſionis exponitur.* 15
§. VIII. *Aliis argumentis eadem veritas ſuadetur.* 16
§. IX. *Corollaria præcedentis doctrinæ.* 17
Art. II. *Convelluntur fundamenta Adverſariorum.* 18
§. I. *Exponuntur teſtimonia Scripturæ & ſanctorum Patrum: quæ videntur favere adverſæ ſententiæ.* ibid.
§. II. *Solvuntur argumenta ex ratione petita.* ibid.
§. III. *Aliæ Adverſariorum ratiunculæ infringuntur.* 19
§. IV. *Solvuntur argumenta ex abſurdis & inconvenientibus petita.* 20
Art. III. *An detur ex parte noſtra cauſſa meritoria vel diſpoſitiva primi effectus prædeſtinationis?* 22
§. I. *Referuntur ſententiæ, & prima concluſio ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Hæreticorum fundamenta convelluntur.* 23
§. III. *Statuitur ſecunda concluſio, & oſtenditur hominem ex viribus naturæ non poſſe ſe diſponere, etiam remote ad primum auxilium gratiæ.* 24
§. IV. *Diluuntur argumenta adverſæ ſententiæ.* ibid.
§. V. *Exponuntur quædam teſtimonia D. Thomæ.* 25

§. VI. *Explicatur Chryſoſtomus, & ab errore Semipelagianorum vindicatur.* 26
§. VII. *Sententia Molinæ rejicitur.* ibid.
§. VIII. *Duo corollaria notatu digna.* 27
§. IX. *Solvuntur argumenta Molinæ.* 28

DISPUTATIO III.

De effectibus prædeſtinationis. 29

Art. I. *UTrum glorificatio, & juſtificatio, & quæcumque efficax vocatio, ſint effectus prædeſtinationis?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis, referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* 30
§. III. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. II. *An gratia per peccatum interrupta, & vocationes inefficaces, inter effectus prædeſtinationis computari debeant?* ibid.
§. I. *Reſolvitur prima pars quæſiti.* ibid.
§. II. *Expeditur alia difficultas.* 31
Art. III. *An determinatio voluntatis ad actus ſupernaturales, prout a libero arbitrio exeunt, ſint prædeſtinationis effectus?* 32
§. I. *Hæc ſententia Molinæ rejicitur.* ibid.
§. II. *Molinæ fundamenta convelluntur.* 33
Art. IV. *An ſubſtantia prædeſtinati ſit ſuæ prædeſtinationis effectus?* 34
§. I. *Quibuſdam præmiſſis concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 35
§. III. *Corollaria præcedentis doctrinæ.* 35
Art. V. *An permiſſiones peccatorum in electis ſint prædeſtinationis effectus?* 37
§. I. *Solvuntur objectiones.* ibid.

DISPUTATIO IV.

De certitudine prædeſtinarionis 40

Art. I. *AN prædeſtinatio ſit certa, non ſolum certitudine cauſſalitatis mediorum?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Concluſio affirmativa ſtatuitur, & auctoritate D. Thomæ firmatur.* ibid.
§. III. *Concilia & SS. Patres.* 41
§. IV. *Eadem veritas ratione ſuadetur.* ibid.
§. V. *Abſurdis & inconvenientibus ſententia Molinæ exploditur,* 42
Art. II. *An ſecluſa Dei revelatione poſſit aliquis in hac vita habere certitudinem infallibilem de ſua prædeſtinatione & ſalute.* 43

DIGRESSIO I.

De ſignis prædeſtinationis, ibid.

DIGRESSIO II.

De parvo numero electorum, 45

DISPUTATIO V.

De Reprobatione, 46

Art. I. *AN, & quid ſit reprobatio?* ibid.
§. I. *Utraque difficultas reſolvitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 47
Art. II. *An reprobatio præviſionem demeritorum antecedat,*

vel illam ſupponat, ſeu ab ea ut a cauſſa motiva dependeat? ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ, & prima concluſio ſtatuitur,* ibid.
§. II. *Statuitur ſecunda concluſio.* 49
§. III. *Calviniſmus huic ſententiæ inſipienter objectus,* ibid.
§. IV. *Solvuntur objectiones.* 50
Art. III. *An peccatum originale ſit cauſſa reprobationis.* 52
§. I. *Mens Auguſtini aperitur.* 53
§. II. *Quid de Divo Thoma?* ibid.
§. III. *Eadem veritas rationibus ſuadetur.* 54
§. IV. *Exponuntur & conciliantur quædam teſtimonia D. Thomæ.* ibid.
§. V. *Alia ejuſdem S. Doctoris teſtimonia exponuntur.* 55
§. VI. *Solvuntur argumenta ex ratione petita.* 56
§. VII. *Alia propoſitæ difficultatis reſolutio quæ facilior videtur & probabilior.* 58
Art. IV. *Qui ſint effectus reprobationis?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis difficultas reſolvitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 59
§. III. *Duo corollaria notatu digna.* 60
Art. V. *An Deus det omnibus reprobis media ad ſalutem ſufficientia?* ibid.
§. I. *Referuntur ſententiæ, & prima concluſio ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Statuitur ſecunda concluſio.* 61
§. III. *Eadem veritas exempla parvulorum demonſtratur.* ibid.
§. IV. *Idem oſtenditur exemplo infidelium.* 62
§. V. *Idem probatur exemplo amentium.* 65
§. VI. *In peccatoribus excæcatis & induratis eadem veritas declaratur.* ibid.
§. VII. *Concilii Senoneſis & Colonienſis teſtimonia exponuntur.* 64
§. VIII. *Alia ratio deſumpta ex natura peccati mortalis breviter exponitur.* ibid.
Art. VI. *Convelluntur fundamenta adverſæ ſententiæ.* 65
§. I. *Exponuntur quædam teſtimonia Scripturæ & SS. Patrum.* ibid.
§. II. *Solvuntur argumenta a ratione petita.* ibid.
§. III. *Solvitur argumenta de puero ad uſum rationis perveniente.* 67
§. IV. *Alind argumentum ſolvitur.* ibid.
Art. VII. *An omnibus juſtis, inſtante præcepti ſupernaturalis obligatione, ſemper auxilium ſufficiens concedatur?* 68

TRACTATUS VI.

De Sacro Trinitatis Myſterio. 69

DISPUTATIO PROOEM.

De exiſtentia ſeu veritate Myſterii Trinitatis. ibid.

Art. I. PRæcipui Hæreticorum errores circa Myſterium Trinitatis recenſentur. ibid.
Art. II. *Vera & realis perſonarum diſtinctio in Deo contra Sabellianos oſtenditur.* 70
Art. III. *Unitas eſſentiæ inter Patrem & Filium contra Arianos probatur.* 71
Art. IV. *Spiritum Sanctum eſſe verum Deum, ac proinde ejuſdem eſſentiæ cum Patre & Filio, contra Macedonianos oſtenditur.* 73
Art. V. *Tres tantum perſonas eſſe in Deo, auctoritate & ratione probatur.* ibid.

DISPUTATIO II.

De proceſſionibus Divinarum Perſonarum ad quæſtionem 27. primæ partis. 74

Art. I. AN *ſint in Deo proceſſiones ad intra?* ibid.
§. I. *Dari in Deo Proceſſiones, auctoritate Scripturæ, ratione Theologica, & duplici congruentia, oſtenditur.* ibid.
§. II. *Solvuntur argumenta in contrarium.* 75
Art. II. *In quo divinæ Proceſſiones conſiſtant?* 76
§. I. *Referuntur ſententiæ & prima rejicitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
§. III. *Impugnatur ſententia Scoti.* 77
§. IV. *Alter dicendi modus rejicitur, & vera ſententia ſtabilitur.* 78
§. V. *Corollaria præcedentis doctrinæ.* 79
Art. III. *Quodnam ſit principium quo Dominorum proceſſionum?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Durandi ſententia rejicitur.* 80
§. III. *Fundamenta Durandi convelluntur.* ibid.
§. IV. *Impugnantur aliæ ſententiæ, & vera ſtatuitur.* 81
§. V. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* 82
§. VI. *Alia argumenta ſolvuntur.* 83
Art. IV. *Cur una ex divinis proceſſionibus ſit generatio, & non altera?* 84
§. I. *Præmittuntur quæ apud omnes ſunt certa, & ratio dubitandi proponitur.* ibid.
§. II. *Duplex dicendi modus rejicitur.* 85
§. III. *Nonnullorum recentiorum ſententia refellitur.* 86
§. IV. *Sententia D. Thomæ exponitur.* 88
§. V. *Alia argumenta ſolvuntur.* 89
§. VI. *Corollaria ex dictis.* 91

DISPUTATIO III.

De relationibus divinis. 92

Art. I. AN *inter relationem divinam, & divinam eſſentiam, ſit aliqua diſtinctio actualis ante operationem intellectus?* ibid.
§. I. *Præmittuntur quæ ſunt certa de fide, & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Sententia Durandi rejicitur.* 93
§. III. *Impugnatur ſententia Scoti.* 94
§. IV. *Durandi & Scoti fundamenta ſolvuntur.* ibid.
Art. II. *An eſſentia ſit de conceptu formali & quidditativo relationum, & e converſo?* 96
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ, & prima concluſio ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 97
§. III. *Altera difficultas reſolvitur.* 98
§. IV. *Satisfit objectionibus Adverſariorum.* 99
Art. III. *Quomodo realis relationum diſtinctio ſtare poſſit, cum perfecta identitate illarum in eſſentia?* 100
Art. IV. *An ſpiratio activa realiter a paternitate & filiatione diſtinguatur?* 102
Art. V. *An relationes divinæ addant aliquam perfectionem relativam ad eſſentiam?* 103
§. I. *Sententia negativa præfertur.* ibid.
§. II. *Satisfit objectionibus Adverſariorum.* 104
§. III. *Aliæ objectiones proponuntur & ſolvuntur.* 105
§. IV. *Solvitur alia objectio.* 106
Art. VI. *An divinæ relationes gaudeant exiſtentiis relativis realiter inter ſe, & ab exiſtentia eſſentiæ, virtualiter, ſeu ratione diſtinctis?* ibid.
§. I. *Concluſio negativa ſtatuitur, & auctoritate D. Thomæ probatur.* ibid.
§. II. *Eadem veritas ratione ſuadetur.* 107
§. III. *Solvuntur objectiones.* 108

DISPUTATIO IV.

De perſonis divinis. 109

Art. I. UTrum *ratio perſonæ vere & proprie reperiatur in Divinis?* ibid.
§. I. *Explicata definitione perſonæ, ſententia affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 110
Art. II. *Quodnam ſit ſignificatum formale ac directum hujus nominis, Perſona Divina?* 111
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Rejiciuntur quatuor primæ ſententiæ, & ultima ut vera eligitur.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 112

DISPUTATIO V.

De pluralitate perſonarum. 113

Art. I. AN *in Deo, ſecundum ſe conſiderato, & ut præintellecto rationibus & perſonis, detur aliqua ſubſiſtentia abſoluta?* ibid.
§. I. *Duplici concluſione difficultas propoſita reſolvitur.* ibid.
§. II. *Eadem veritas ratione ſuadetur.* 114
§. III. *Ratio fundamentalis expenditur.* ibid.
§. IV. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. II. *An ſubſiſtentia in perſonis divinis realiter multiplicetur?* 115
§. I. *Statuitur prima concluſio.* ibid.
§. II. *Statuitur ſecunda concluſio.* 116
§. III. *Concluſio ratione ſuadetur.* 117
§. IV. *Duo corollaria præcedentis doctrinæ.* 118
§. V. *Solvuntur objectiones,* ibid.

DISPUTATIO VI.

De pertinentibus ad unitatem vel pluralitatem in divinis. 119

Art. I. *Statuitur regula & concluſio generalis, ex qua plures reſolvuntur difficultates.* ibid.
Art. II. *An ens ſubſtantive acceptum, pluraliter dicatur in Divinis?* 120
Art. III. *Quibus nominibus, ad declarandam in divinis unitatem in eſſentia, & diſtinctionem in perſonis, utendum ſit?* 121

DISPUTATIO VII.

De cognitione perſonarum divinarum. 122

Art. I. AN *ex effectibus naturalibus myſterium Trinitatis demonſtrari poſſit?* ibid.
§. I. *Concluſio negativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* ibid.
§. III. *Convelluntur alia fundamenta adverſæ ſententiæ?* 123
§. IV. *Duo Corollaria notatu digna.* 124
Art. II. *An & quot dentur notiones in divinis?* ibid.
§. I. *Quid nomine notionis intelligant Theologi, breviter explicatur.* ibid.
§. II. *Reſpondetur quæſito.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 126

DISPUTATIO VIII.

De perſona Patris. 126

Articul. unicus. AN *innaſcibilitas per negationem, vel per aliud poſitivum, in ratione rationis conſtituatur?* ibid.

DISPUTATIO IX.

De perſona Filii, ad quæſt. 34. & 35. *D. Thomæ*. 127

Art. I. AN *Verbum ex cognitione omnium perſonarum divinarum per ſe procedat?* 128
§. I. *Quibuſdam præmiſſis, referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Sententia Scoti rejicitur.* ibid.
§. III. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* ibid.
§. IV. *Sententia Puteani refellitur.* 129
§. V. *Præcipua Puteani fundamenta convelluntur.* ibid.
§. VI. *Sententia Vaſquezii impugnatur.* 130
§. VII. *Solvuntur objectiones.* 113
Art. II. *An Verbum per ſe procedat ex cognitione creaturarum poſſibilium?* ibid.
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 132
Art. III. *An Verbum per ſe procedat ex cognitione futurorum.* 133
§. I. *Referuntur ſententiæ, & vera eligitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur argumenta in contrarium.* 134
§. III. *Duo Corollaria notatu digna.* 135
Art. IV. *An proprie & perfecte, ac ſoli Filio, ratio imaginis conveniat in Divinis.* ibid.
§. I. *Præmittitur unum quod apud omnes eſt certum, ex quo inferuntur quædam corollaria.* ibid.
§. II. *Difficultas propoſita triplici concluſione reſolvitur.* 136
§. III. *Solvuntur objectiones.* ibid.

DIGRESSIO UNICA.

Præcipua Verbi Divini Encomia, in primo capite Evangelii Divi Joannis contenta. 137

DISPUTATIO X.

De perſona Spiritus ſancti. 139

Art. I. UTrum *ſi Spiritus Sanctus non procederet a Filio diſtingueretur ab illo?* ibid.
§. I. *Græcorum error, circa proceſſionem Spiritus Sancti, teſtimonii Scripturæ, & Sanctorum Patrum refellitur.* 140
§. II. *Spiritum Sanctum a Filio procedere rationalibus Theologicis ſuadetur.* 141
§. III. *Convelluntur præcipua fundamenta Græcorum.* ibid.
§. IV. *Alia difficultas reſolvitur.* 142
§. V. *Solvuntur objectiones.* 143
Art. II. *An Spiritus Sanctus pro principio ſui productivo duas perſonas ſimul ſpirantes per ſe poſtulet?* 144
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 154
Art. III. *An Pater & Filius proprie ſint, dicanturque unum Spiritus Sancti principium?* 145

DIGRESSIO I.

De tribus nominibus Spiritui Sancto propriis. 147

§. I. *Cur tertia ſanctiſſimæ Trinitatis perſona Spiritus Sanctus appelletur?* ibid.
§. II. *Cur Spiritus Sanctus, amor appelletur?* 148
§. III. *Cur nomen Doni Spiritui Sancto attribuatur?* ibid.

DIGRESSIO II.

De aliis nominibus Spiritui Sancto propriis, vel appropriatis. ibid.

DIGRESSIO III.

De effectibus ſeu operationibus attributis Spiritui Sancto, reſpectu totius creaturæ. 149

DIGRESSIO IV.

De effectibus attributis Spiritui Sancto reſpectu rationalis creaturæ. 150

DIGRESSIO V.

De variis Spiritus Sancti figuris & apparitionibus. 151

§. I. *Cur ſub ſpecie, & figura columbæ Spiritus Sanctus apparuerit?* ibid.
§. II. *Cur aquæ figuram Spiritus Sanctus aſſumpſerit?* 152
§. III. *Cur ſub ignis ſpecie Spiritus Sanctus apparere voluerit?* 153
§. IV. *Cur Spiritus Sanctus in forma venti, ſeu ſpiritus vehementis advenerit?* 154
§. V. *Cur Spiritus Sanctus, ſub figura linguæ igneæ, ſuper Apoſtolorum capita deſcenderit?* 155

DISPUTATIO XI.

De conſtitutivo divinarum perſonarum. ibid.

Art. I. AN *in perſonis divinis admittendæ ſint proprietates quibus conſtituantur & diſtinguantur?* ibid.
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 156
Art. II. *An perſonæ divinæ conſtituantur & diſtinguantur proprietatibus abſolutis, vel relativis?* ibid.
§. I. *Vera ſententia ſtatuitur* ibid.
§. II. *Adverſariorum argumenta ſolvuntur.* 157
Art. III. *Quomodo perſona Patris per relationem conſtitui, & & ab aliis diſtingui poſſit?* ibid.
§. I. *Ratio dubitandi proponitur & varii dicendi modi referuntur, ac refelluntur.* ibid.
§. II. *Vera ſolutio propoſitæ difficultatis.* 158
§. III. *Solvuntur objectiones.* 159
§. IV. *Alia Argumenta ſolvuntur.* 160
§. V. *Corollarium præcedentis doctrinæ.* 161
§. VI. *Solvuntur argumenta in contrarium.* ibid.

DISPUTATIO XII.

De æqualitate, & ſimilitudine Divinarum Perſonarum. ibid.

Articul. unicus. AN *ſimilitudo & æqualitas Divinarum Perſonarum ſint relationes reales, vel rationis?* 162
§. I. *Præmittuntur quæ de fide ſunt certa, & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Sententia Scoti rejicitur.* ibid.
§. III. *Scotiſtarum fundamenta ſolvuntur.* 163
§. IV. *Alia Scotiſtarum argumenta diluuntur.* 164
§. V. *Corollarium notatu dignum.* 165

DISPUTATIO XIII.

De miſſione divinarum perſonarum. 167

Art. I. *Quid ſit miſſio, & quibus perſonis conveniat?* ibid.
§. I. *Præmittuntur quæ apud omnes ſunt certa, & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Vera ſententia ſtatuitur.* ibid.
§. III. *Solvitur objectio ex auctoritate D. Thomæ deſumpta.* ibid.
§. IV. *Corollaria notatu digna.* ibid.
Art. II. *An miſſio inviſibilis, fiat ſolum ſecundum dona gratiæ ſanctificantis?* 168
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
§. III. *Corollarium notatu dignum.* 169
Art. III. *Utrum in miſſione inviſibili, perſonæ divinæ ratione gratiæ, fiant ſpecialiter, etiam ſecundum ſubſtantiam ſuam, præſentes in anima juſti?* 170
§. I. *Quibuſdam præmiſſis concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Corollaria præcedentis doctrinæ.* 171

TRACTATUS VII.

De Angelis. 172

DISPUTATIO PROOEM.

De exiſtentia & creatione Angelorum. ibid.

Art. I. *Unde probetur dari Angelos?* ibid.
§. I. *Dari Angelos divina revelatio docet,* ibid.
§. II. *Naturalis ratio Angelos eſſe demonſtrat,* 173
§. III. *Dari Angelos ipſa quoque docet experientia.* ibid.
Art. II. *Utrum Angeli ante mundum corporeum a Deo creati ſint?* 174
Art. III. *In quo loco Angeli creati ſint?* 175

DISPUTATIO II.

De ſubſtantia Angelorum ſecundum ſe. 176

Art. I. *Utrum Angeli ſint omnino incorporei & immateriales?* ibid.
§. I. *Hæc ſententia ut temeraria rejicitur.* ibid.
§. II. *Angelos omnis prorſus corporis eſſe expertes, ratione ſuadetur.* 177
§. III. *Brevis reſponſio ad ea quæ pro Angelorum corporeitate adduci ſolent.* 178
§. IV. *Corollarium ex dictis.* 179
Art. II. *An multitudo Angelorum, numerum ſpecierum materialium, & naturæ humanæ individuorum, excedat?* 180
§. I. *Præmittuntur quæ apud omnes ſunt certa.* ibid.
§. II. *Duplici concluſione difficultas reſolvitur.* ibid.
Art. III. *An ſint, vel eſſe poſſint plures Angeli in eadem ſpecie?* 181
§. I. *Præmittitur quod apud omnes eſt certum, & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Statuitur prima concluſio.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 182
§. IV. *Secunda concluſio ſtabilitur.* 183
§. V. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* 184
Art. IV. *Utrum Angeli ſint ex natura ſua incorruptibiles?* 186
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Diluuntur argumenta adverſæ ſententiæ.* 187
§. III. *Corollarium notatu dignum.* ibid.

DIGSESSIO BREVIS.

An Angeli in donis naturalibus, & gratuitis, ſuperent homines? 188

DISPUTATIO IX.

De modo quo Angeli corpora aſſumunt. 190

DIGRESSIO IV.

De loco Angelorum, ad quæſtionem 52. D. Thomæ. 197

Art. I. *Quænam ſit Angelis proxima ratio exiſtendi in loco, tum connaturali, tum violento?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis, referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Sententia Scoti rejicitur,* ibid.
§. III. *Modus dicendi Vaſquezii impugnatur.* 192
§. IV. *Sententia D. Thomæ ſtatuitur.* 193
§. V. *Expediuntur difficultates, quæ contra D. Thomæ ſententiam proponi ſolent.* 194
§. VI. *Secundum Adverſariorum fundamentum diluitur, & ſolvuntur argumenta ex aliquibus exemplis deſumpta.* 195
§. VII. *Convelluntur alia fundamenta adverſæ ſententiæ.* 197
§. VIII. *Corollaria præcedentis doctrinæ.* 198
§. IX. *Alia corollaria notatu digna.* 200
Art. II. *Utrum unus Angelus poſſit in pluribus adæquatis locis ſimul exiſtere.* 202
Art. III. *Utrum unus Angelus poſſit naturaliter eſſe ſimul in duobus locis inadæquatis, inter ſe diſtantibus, abſque eo quod ſit in medio.* 203
§. I. *Proponitur ſtatus difficultatis, & concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. IV. *Utrum plures Angeli poſſint ſimul eſſe in eodem loco?* 204

DISPUTATIO V.

De motu locali Angelorum. 205

Art. I. *An, & quot modis, Angelus poſſit moveri localiter?* ibid.
Art. II. *Utrum Angelus motu tam continuo quam diſcreto moveri poſſit?* 207
§. I. *Prima pars quæſiti reſolvitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones,* ibid.
§. III. *Altera difficultas reſolvitur.* 208
§. IV. *Reſpondetur argumentis in contrarium.* ibid.
Art. III. *Utrum Angelus poſſit tranſire de uno loco ad alium, non tranſeundo per medium?* ibid.
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* 209
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. IV. *Utrum motus Angeli, tam continuus, quam diſcretus, in inſtanti, per correſpondentiam ad noſtrum tempus, fieri poſſit?* 210
§. I. *Pars negativa defenditur.* ibid.
§. II. *Inſtantiæ contra hanc rationem D. Thomæ proponuntur & ſolvuntur.* 211
§. III. *Solvuntur aliæ objectiones.* ibid.

DISPUTATIO VI.

De ævo & tempore Angelorum. 213

Articul. unicus. *Quæ ſit menſura eſſe Angeli, & operationum ejus.* ibid.

DISPUTATIO VII.

De quidditate cognitionis Angelicæ. 215

Articul. unicus. *Utrum intelligere Angeli ſit ejus ſubſtantia, vel ejus eſſe?* 216

DISPUTATIO VIII.

De medio cognitionis Angelicæ. 217

Art. I. *Utrum Angelus indigeat ſpeciebus ad cognoſcenda alia a ſe?* ibid.
Art. II. *Utrum Angeli intelligant per ſpecies a rebus acceptas?* 218
§. I. *Concluſio negativa ſtatuitur, & ex Scriptura, ac SS. Patribus ſuadetur.* ibid.
§. II. *Rationes D. Thomæ expenduntur.* 219
§. III. *Corollaria notatu digna.* 220

§. IV.

§. IV. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. III. *An ſpecies per quas Angelus intelligit, ab ejus eſſentia fluant ut propriæ paſſiones?* 221
§. I. *Hæc ſententia ut probabilior eligitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 222
Art. IV. *Utrum Angeli per ſpecies univerſales intelligant, & eo univerſaliores, quo ipſi ſunt in natura ſuperiores?* 223
§. I. *Vera ſententia ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Corollaria notatu digna.* 224
§. III. *Diluuntur fundamenta adverſæ ſententiæ.* 225

DISPUTATIO IX.

De objecto cognitionis Angelicæ. 226

Art. I. *Utrum Angelus cognoſcat ſeipſum per ſuam ſubſtantiam tamquam per ſpeciem impreſſam & expreſſam?* ibid.
§. I. *Utraque pars quæſiti reſolvitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 227
§. III. *Corollaria ex dictis.* 228
Art. II. *Utrum Angeli inferiores comprehendant ſuperiores?* 229
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Statuitur prima concluſio.* ibid.
§. III. *Secunda concluſio ſtabilitur.* 231
§. IV. *Convelluntur fundamenta adverſæ ſententiæ.* ibid.
Art. III. *Per quam ſpeciem Angelus cognoſcat ſingularia?* 232
§. I. *Statuitur vera ſententia.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. IV. *Utrum Angeli futura contingentia ſeu libera naturaliter cognoſcere poſſint?* 233
§. I. *Præmittuntur quæ apud omnes ſunt certa.* ibid.
§. II. *Concluſio negativa ſtatuitur.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 234
§. IV. *Reſolvitur dubitatio incidens de cognitione Angelorum circa præterita.* 235
Art. V. *Utrum Angeli ſecreta cordium; & myſteria gratiæ, naturaliter cognoſcere poſſint?* 236
§. I. *Prima pars quæſiti reſolvitur.* ibid.
§. II. *Aliud corollarium notatu dignum,* 237
§. III. *Solvuntur objectiones.* ibid.

DISPUTATIO X. 238

De modo cognitionis Angelicæ; 238

Art. I. *Utrum Angeli ſemper ſint in aliquo actu ſecundo intelligendi?* ibid.
§. I. *Duplici concluſione utraque difficultas reſolvitur.* 239
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. II. *Utrum Angelus poſſit multa ſimul intelligere?* ibid.
§. I. *Concluſio negativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. III. *Utrum in Angelis poſſit eſſe diſcurſus?* 240
§. I. *Quibuſdam præmiſſis concluſio negativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* 241
§. III. *Corollaria notatu digna.* 242

DISPUTATIO XI.

De dilectione Angelorum. 243

Articul. unicus. *An amor, quo Angelus ſeipſum & Deum naturaliter diligit, ſit neceſſarius, non ſolum quoad ſpecificationem, ſed etiam quoad exercitium?* ibid.
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 244

DISPUTATIO XII.

De gratia & gloria Angelorum. 245

Art. I. *Utrum Angeli fuerint in ſua creatione beati?* ibid.
§. I. *Prima concluſio ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Stabilitur ſecunda concluſio.* ibid.
Art. II. *Utrum Angelis neceſſaria fuerit gratia: & quando, ac quomodo illam receperint?* 246
§. I. *Reſolvitur prima difficultas.* ibid.
§. II. *Alia difficultas expeditur.* 247
§. III. *Tertia difficultas elucidatur.* 248
Art. III. *Quo pacto Angeli ſupernaturalem beatitudinem ſibi promeruerint?* 249
§. I. *Vera ſententia triplici concluſione ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* ibid.
§. III. *Corollarium præcedentis doctrinæ.* 250
Art. IV. *Quot morulis ſive inſtantibus Angelorum via completa fuerit?* ibid.
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Hæc ſententia ut verior & probabilior eligitur.* 251
§. III. *Expediuntur objectiones contra præcedentes concluſiones fieri ſolitæ.* 253

DISPUTATIO XIII.

De primo peccato Angelorum. 254

Art. I. *Utrum poſſit dari creatura intellectualis, ex ſua natura ſimpliciter, vel ſaltem ſecundum quid impeccabilis?* ibid.
§. I. *Statuitur prima concluſio.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 255
§. III. *Statuitur ſecunda concluſio.* 256
§. IV. *Tertia concluſio ſtabilitur.* ibid.
§. V. *Solvuntur objectiones.* 257
Art. II. *Quodnam fuerit primum peccatum Angelorum?* ibid.
§. I. *Statuitur prima concluſio.* 258
§. II. *Statuitur ſecunda concluſio.* 259
§. III. *Corollaria præcedentis doctrinæ.* 260
§. IV. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. III. *Quodnam fuerit objectum excellens circa quod Angelus primo ſuperbiit?* 261
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Primus dicendi modus refellitur.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 263
§. IV. *Rejiciuntur aliæ duæ ſententiæ, & vera ſtatuitur.* 264
§. V. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* 265
§. VI. *Statuitur ultima concluſio.* 266
Art. IV. *Qua via peccatum in Angelorum mentes irrepſerit?* 267
§. I. *Præmittenda ad reſolutionem quæſtionis.* ibid.
§. II. *Reſolutio difficultatis propoſitæ.* ibid.
§. III. *Solutio objectionum.* 268
Art. V. *Utrum Angelus in primo inſtanti ſuæ creationis peccare potuerit?* 269
§. I. *Præmittitur quod apud omnes eſt certum, & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Concluſio negativa ſtatuitur.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 271

DISPUTATIO XIV.

De pœna Dæmonum. 273

Art. I. *Utrum obſtinatio Dæmonum non ſolum ex ſubtractione Divinæ gratiæ, ſed etiam ex liberi arbitrii inflexibilitate proveniat?* ibid.
§. I. *Sententia D. Thomæ præfertur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 275
§. III. *Corollaria notatu digna.* 276
Art. II. *Quomodo ignis inferni liget Dæmones, & an detur alia pœna ſenſus, quæ acerbius eos torqueat?* 277
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Prima difficultas reſolvitur.* 278
§. III. *Solvuntur objectiones.* ibid.
§. IV. *Altera difficultas expeditur.* 279
§. V. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* 280

DISPUTATIO XV.

De illuminatione & locutione Angelorum. 282

Art. I. *Utrum unus Angelus illuminet alium?* ibid.
§. I. *Concluſio affirmativa ſtatuitur.* ibid.
§. II. *Solvuntur objectiones.* 283
§. III. *Corollaria notatu digna.* ibid.
Art. II. *Quomodo unus Angelus alterum illuminet?* 284
§. I. *Prima ſententia rejicitur.* ibid.
§. II. *Secundus dicendi modus confutatur.* 285
§. III. *Sententia D. Thomæ ſtatuitur* 286
§. IV. *Solvuntur objectiones.* ibid.
Art. III. *Quomodo unus Angelus alteri loquatur?* 287
§. I. *Præmittitur quod apud omnes eſt certum, & referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Sententia Scoti & Suarez rejicitur.* 288
§. III. *Exploditur aliorum ſententia, qui docent locutionem Angelorum fieri per aliqua ſigna.* ibid.
§. IV. *Divi Thomæ ſententia ſtabilitur.* 289
§. V. *Solvuntur objectiones.* ibid.
§. VI. *Corollaria notatu digna.* 290

DISPU-

DISPUTATIO XVI.

De Hierarchiis, ordinibus, & miniſteriis Angelorum. 291

Art. I. *Quot ſint hierarchiæ & ordines Angelorum?* ibid.
§. I. *Prima pars quæſiti reſolvitur.* ibid.
§. II. *Alia difficultas expeditur.* 292
§. III. *Solvuntur objectiones.* 293
Art. II. *Utrum Angeli ſuperiores interdum mittantur in miniſterium?* 294
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Sententia D. Thomæ præfertur.* ibid.
§. III. *Solvuntur objectiones.* 295
Art. III. *An mundi gubernatio, & præſertim hominum cuſtodia, Beatis Angelis a Deo commiſſa ſit?* 296
§. I. *Prima pars quæſiti reſolvitur.* ibid.
§. II. *Corollaria notatu digna.* ibid.
§. III. *Statuitur ſecunda concluſio.* 297
§. IV. *Tertia concluſio ſtabilitur.* ibid.
§. V. *Plura corollaria notatu digna.* 298

TRACTATUS VIII.

De Homine, variiſque ſtatibus naturæ humanæ. 300

DISPUTATIO I.

De creatione Hominis, & ſtatu innocentiæ. 301

Art. I. *De productione Adami.* ibid.
Art. II. *De formatione Evæ ex Adamo.* 303
Art. III. *Quibus donis & privilegiis Adam in ſtatu innocentiæ dotatus fuerit?* 304
Art. IV. *Aliæ dona & privilegia ſtatus innocentiæ recenſentur, & explicantur.* 306
Art. V. *An juſtitia originalis, quæ Adamo in ſtatu innocentiæ, pro ipſo & ejus poſteris fuit collata, eſſet habitus realiter diſtinctus a gratia ſanctificante?* 310

DISPUTATIO II.

De Paradiſo terreſtri. 311

Art. I. *An Paradiſus ſit aliquis locus corporeus, in aliqua determinata mundi parte conditus, & in qua?* 312
§. I. *Referuntur ſententiæ, & verior ſeu probabilior eligitur.* ibid.
Art. II. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* 313
Art. III. *Quem ſitum ſeu altitudinem habeat Paradiſus terreſtris?* 314
Art. IV. *Quantæ magnitudinis fuerit Paradiſus terreſtris?* ibid.
Art. V. *Paradiſi terreſtris amœnitas, & pulcritudo declaratur.* 315
Art. VI. *De Arbore vitæ.* 316
Art. VII. *De arbore ſcientiæ boni & mali.* ibid.
Art. VIII. *De fonte Paradiſi, & quatuor ejus fluminibus.* 317
Art. IX. *Num extet adhuc Paradiſus terreſtris?* ibid.
§. I. *Pars affirmativa ut probabilior eligitur.* 318
§. II. *SS. Patrum & Theologorum teſtimonia.* ibid.
§. III. *Ratio fundamentalis noſtræ ſententiæ.* 319
§. IV. *Præcipuæ objectiones ſolvuntur.* ibid.

DISPUTATIO III.

De ſtatu naturæ integræ. 320

Articul. unicus. *Quid ſit naturæ integræ ſtatus, & quomodo differat a ſtatu innocentiæ?* ibid.

DISPUTATIO IV.

De ſtatu naturæ lapſæ. 321

Art. I. *Quodnam fuerit primum Adæ peccatum, a quo vitiata & corrupta fuit hominis natura?* ibid.
Art. II. *Quas privationes & defectus, aut vulnera Adæ peccatum in naturam humanam induxerit?* 323
Art. III. *An homo in ſtatu naturæ lapſæ, per peccatum originale factus ſit debilior ad bonum, & pronior ad malum, quam fuiſſet in ſtatu puræ naturæ.* 324
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Concluſio negativa ſtatuitur.* 325
§. III. *Solvuntur objectiones.* 326

DISPUTATIO V.

De ſtatu naturæ reparatæ. 328

Art. I. *An primi parentes peccati ſui veniam & æternam ſalutem conſecuti fuerint?* ibid.
Art. II. *An homines in ſtatu naturæ reparatæ per Chriſtum, intenſiorem gratiam, & plura ac majora merita habeant, quam habuiſſent in ſtatu innocentiæ, ſi perſeveraſſet?* 329
Art. III. *In quo differat gratia ſtatus naturæ lapſæ, & per Chriſtum reparatæ, a gratia ſtatus innocentiæ?* ibid.
§. I. *Præmittuntur quæ fere apud omnes ſunt certa.* ibid.
§. II. *Prima difficultas expeditur, errorque Lutheri & Calvini proſcribitur.* 330
§. III. *Alia difficultas reſolvitur, & ſententia Janſenii breviter confutatur.* ibid.

DISPUTATIO VI.

De ſtatu naturæ puræ. ibid.

Art. I. *An ſtatus naturæ poſſibilis ſit?* 331
§. I. *Quibuſdam præmiſſis referuntur ſententiæ.* ibid.
§. II. *Statuitur prima concluſio.* ibid.
§. III. *Secunda concluſio ſtabilitur.* 332
Art. II. *Convelluntur fundamenta adverſæ ſententiæ.* 333
§. I. *Solvitur primum & præcipuum argumentum Janſenii, contra poſſibilitatem ſtatus naturæ puræ.* ibid.
§. II. *Alia Janſenii argumenta ſolvuntur.* 335
§. III. *Diluuntur argumenta ſumpta ex parte concupiſcentiæ, quam homini in ſtatu naturæ puræ convenire diximus.* 338
§. IV. *Solvuntur argumenta contra ſtatum puræ naturæ, ex miſeriis corporis deſumpta?* 338

Finis Indicis Titulorum Tomi Secundi.

TRACTATUS QUINTUS.

DE PRÆDESTINATIONE ET REPROBATIONE,

Ad quæſt. 23. primæ partis.

PRÆFATIO.

V*ASTISSIMUM & multorum naufragiis celebre pelagus ingredimur, cum arcanum prædeſtinationis myſterium explicandum ſuſcipimus, cujus magnitudo plurimorum ingenia abſorbuit, & altiſſimas cæli columnas* (*quas Angelos, vel ſacros Eccleſiæ Doctores, D. Gregorius interpretatur Lib.* 17. *Moral. cap.* 17.) *ſacro horrore concutit.* Quia quantalibet quiſquis virtute proficiat, quantalibet ſcientia excreſcat, penetrare non ſufficit, quo nos Conditor moderamine judiciorum regit. Nonne columna cæli contremuit, quando Apoſtolus exclamavit, O altitudo ſapientiæ & ſcientiæ Dei, quam inveſtigabiles ſunt viæ ejus, & incomprehenſibilia judicia ejus! Nonne columnæ cæli contremiſcunt, quando ipſi etiam Seraphim caput & pedes alis ſuis velant; quos etiam (*ut inquit D. Bernardus Serm. de verbis Iſaiæ*) latet quid ante mundum fuit, quid erit poſt conſummationem.

Nunquid (*ait Job*) noſti ordinem cæli, & pones rationem ejus in terra? *Quæ verba expendens Gregorius Lib.* 29. *Moral. cap.* 33. Ordinem cæli noſſe, *inquit*, eſt ſupernarum diſpoſitionum occultas prædeſtinationes videre: rationem vero ejus in terra ponere, eſt ante humana corda talium ſecretorum cauſſas aperire. Quod utique facere in hac vita poſitus nullus poteſt. Ut enim a parvis ad majora veniamus, quis intelligat, cur vivit alius inſidians morti proximorum, & moritur alius qui profuturus eſſet vitæ multorum? Alius culmen poteſtatis aſſequitur, qui non niſi lædere ſtudet, alius tantummodo læſos defendere concupiſcit, & tamen ipſe oppreſſus jacet. Alius male inchoans, uſque ad vitæ terminum ad pejora protrahitur; alius bene incipiens, per longitudinem temporum proficit ad augmenta meritorum. At contra alius male vivens, diu reſervatur ut ſe corrigat, alius bene quidem videtur vivere, ſed in hac vita eo uſque durat, quo ad perverſa prorumpat. Alius Catholicæ matris ventre editus, juxta vitæ terminum, erroris voragine devoratur; alius autem vitam ſuam in Catholica pietate conſummat, qui ortus in perfidia, cum lacte matris hauſerat virus erroris. Alius celſitudinem bene vivendi appetere & vult & valet: alius nec vult nec valet: alius valet & non vult. Quis ergo iſta judiciorum ſecreta cæleſtium diſcutiat? Quis intelligat diſcretam æquitatis occultæ lancem? Dicatur ergo: Nunquid noſti ordinem cæli, & pones rationem ejus in terra? Quis enarrabit cælorum rationem, & concentum cæli quis dormire faciet?

Obſcuriſſimum hoc prædeſtinationis myſterium, egregia Canticorum metaphora commendatur, ubi ſponſi comæ, quæ ſupremi Judicis ſuper filios hominum conſilia non obſcure exprimunt, ſicut elatæ Palmarum *dicuntur Cant.* 5. *quod vim omnem ingeniorum ſuperent*, & nigræ quaſi corvus, *quod nedum hominum, quos hic noctuas dixerim, ſed & cæleſtium mentium lumina, ſua obſcuritate tenebris involvant.*

Cum igitur non niſi per ſacræ caliginis tenebras, humanæ mentes nec poſſint nec debeant divina contemplari myſteria, ut inquit Dionyſius, magnam profecto huic myſterio injuriam irrogant, qui ſuo potius judicio, quam Scripturæ & Patrum teſtimonio metiendum putant; & qui vulgi mentibus, novo hoc, & nimium ſenſibus lenocinante explicandi genere, ita blandiuntur, ut difficultatibus complanatis, ad humillimorum captum, myſterium hoc ſeſe demiſſuros, & ſutoribus etiam ac tonſoribus ſe palam facturos promittant. Sane, ut ſapienter olim contra Abailardum Bernardus ſcribebat Epiſt. 189. Nihil magis contra rationem, quam ratione rationem conari tranſcendere. Nihil magis contra fidem, quam credere nolle quidquid non poſſis ratione attingere. *Religionis majeſtate nihil indignum magis: aut periculoſius, quam ea noſtris ſenſibus, Scripturæ & Patrum teſtimoniis neglectis, aut pro arbitrio detortis metiri. Aſſurgit ſupra ſenſus, ſupra rationem, cæleſtium oraculorum veritas, & quæ poſuit tenebras latibulum ſuum, divinæ revelationis tenebras amat; & ea quæ caligine ſacra fovetur ac ſervatur, humanarum rationum luminibus evaneſcit. Audiant qui adeo ſuos ſenſus depereunt, & ubique rationem, non quæ Traditionem & Scripturam conſulendam jubet, ſed quæ ſeſe in judicem erigit, & ad ſuum ſubſellium cetera vocat, quid Auguſtinus ſcripſerit Serm.* 20. *de verbis Apoſtoli, cap.* 7. Quæris tu rationem, ego expaveſcam altitudinem. O altitudo divitiarum ſapientiæ & ſcientiæ Dei! Tu ratiocinare, ego mirer. Tu diſputa, ego credam. Altudinem video, ad profundum non pervenio, o altitudo! Requievit, *Apoſtolus*, quia invenit admirationem, nemo quærat a me occultam rationem. Ille dicit inſcrutabiles ſunt viæ ejus, & tu inveſtigare veniſti? Si ſcrutari inſcrutabilia veniſti, crede quia periſti. Tale eſt velle ſcrutari inſcrutabilia, & inveſtigabilia inveſtigare, quale eſt velle inviſibilia videre, & ineffabilia fari.

Huic ergo prudenti Auguſtini conſilio obtemperemus, & in hujus contemplatione myſterii, non rationem & mundanam ſapientiam, ſed Scripturam & ſanctos Patres conſulamus. Non afferamus, *inquit Lib.* 2. *contra Donatiſtas cap.* 6. ſtateras doloſas, ubi appendamus quod volumus, & quomodo volumus, pro arbitrio noſtro, dicentes hoc grave, hoc leve eſt: ſed afferamus divinam ſtateram de Scripturis ſanctis, tamquam de theſauris Dominicis, & in illa quid ſit gravius appendamus; immo non appendamus, ſed a Domino appenſa recognoſcamus.

Iis te monitum volui, Amice Lector, antequam profundiſſimum hoc prædeſtinationis pelagus, D. Auguſtino & S. Thoma ducibus, ingrederer. Quo vero explicatior hæc tractatio evadat, quinque diſputationibus, quæ ſolent in controverſiam verti complectar. Prima erit de exiſtentia & eſſentia divinæ prædeſtinationis. Secunda de ejus cauſſis. Tertia de ejus effectibus. Quarta de illius certitudine. Quinta de reprobatione, quæ prædeſtinationi opponitur, cum eadem ſit ſcientia oppoſitorum.